Dokumentären på vita duken – succé eller olycklig kärlek?

Svenska Filminstitutet

Biograflanserade dokumentärfilmer i Sverige 2003-2009: produktions- och finansieringsvillkor samt distributionsresultat

Rapport av Karolina Lidin

Bakgrund och process

Svenska Filminstitutet har beställt en rapport för att få en överblick över produktions- och finansieringsvillkoren samt distributionsresultaten för de dokumentärfilmer med stöd från Filminstitutet som har haft repertoarvisning på svenska biografer under perioden 2003–2007. Sist i rapporten finns tabellerna samt ett tillägg för 2008–juni 2009.

Utgångspunkt och motiv för undersökningen har varit den växtkraft som märks i svensk dokumentärfilm i dag. Både hemma och utomlands är svensk dokumentärfilm känd för att förena de förnämsta dygderna hos dokumentärgenren: socialt engagemang och konstnärlig känsla. Utifrån personlig och/eller politisk ståndpunkt utmanas publiken att känna igen sig själva i det okända, eller upptäcka nya sidor hos sig själva i det välkända. Men trots de svenska filmskaparnas okuvliga vilja att berätta verklighetens historier från när och fjärran har det varit svårt att bygga en sund och bärkraftig bransch, som kan fungera på någorlunda normala marknadsvillkor. Det är alltså denna undersöknings uppgift att ringa in de problemställningar som bedöms vara avgörande för ett sundare och starkare klimat för den svenska dokumentärfilmen.

Totalt 31 filmer är inkluderade i rapporten enligt följande riktlinjer:

- regelbundna biografvisningar i minst en vecka
- annonsering i dagspressen m.m.
- normalt biljettpris

Dessa filmer har också det gemensamt att de har varit föremål för en bedömning av såväl Filminstitutet som av de respektive distributörerna (Folkets Bio, Triangelfilm eller Svensk Filmindustri (SF)) – och alla har bedömts lämpade för biografdistribution. Bedömningarna har utgjort underlag för lanserings- och distributionsstrategier.

I undersökningens första fas har produktions-, finansierings- och distributionsfakta för dessa 31 filmer inhämtats från Filminstitutet, Folkets Bio och SF. Detta siffermaterial har analyserats och vissa mönster har synliggjorts.

Mot bakgrund av den kvantitativa analysen utfördes i andra fasen ett antal kvalitativa intervjuer; de första med sex utvalda producenter, varav fem hade producerat en eller flera dokumentärfilmer under perioden för undersökningen. Därefter genomfördes ytterligare fem åskådliggörande intervjuer med andra professionella aktörer som har centrala roller i branschen: Folkets Bio, FilmCentrum, Oberoende Filmares Förbund (OFF), Filminstitutet och Sveriges Television (SVT).

Tredje fasen bestod av en tematisk sammanställning av det statistiska materialet och intervjusvaren. Jämförelsen av detta grundmaterial tydliggjorde de centrala problemen och framhävde de olika aktörernas syn på dessa.

Den följande rapporten är en kondenserad framställning av de problemställningar som enligt såväl siffermaterial som intervjuer haft avgörande betydelse för svensk dokumentärfilm, både inåt i förhållande till produktionsledet som utåt mot publiken. Rapporten är uppbyggd kring totalt 20 iakttagelser med tillhörande analyser och rekommendationer. Som bilaga finns både grundmaterialet och de statistiska översikterna.

2 november 2009 /Karolina Lidin

20 iakttagelser om svensk dokumentärfilm: en översikt

Produktionsvillkor

1. För många produktionsbolag producerar för lite 5

2. För många regissörer regisserar för lite 5

3. För få filmproduktioner har ett stabilt kreativt team 6

Finansieringsvillkor

4. Budgetnivån är för låg och de egna insatserna beräknas inte till en realistisk nivå 7

5. Biodokumentärens osäkra placering mellan dokumentärfilmskonsulenten och spelfilmskonsulenten är inte ändamålsenlig 7

6. Producenternas egna investeringar är för höga, och det finns ingen realistisk möjlighet att tjäna in de investerade resurserna 8

7. SVT:s samproduktionspraxis ger SVT oproportionerligt stora rättigheter 8

8. Att SVT har första prioritet vid intäktsdelningen försvagar produktionsekonomin och kan bromsa distributionen 9

9. Många producenter känner sig osäkra på den internationella marknaden och vill vara bättre rustade nationellt – både yrkesmässigt och finansiellt 9

Distributionsresultat (Biograf)

10. För många filmer får för liten publik 10

11. Långa holdbackperioder innebär inte större publiktillströmning – snarare tvärtom 10

12. Specialvisningar får störst antal besökare per visning och ger publiken ett mervärde 11

13. Varför hamnar vissa dokumentärer på bio? Urvalskriterierna är svårförståeliga och bedömningsprocesserna antingen fragmentariska eller icke-existerande 11

14. Koordinationen av de olika distributionsfönstren är bristfällig, sker för sent eller inte alls 12

15. Premiärsättningen sker slumpmässigt och mycket oregelbundet 12

16. Alla är tveksamma till de nya digitala distributionsinitiativen 13

17. Alla vill fortfarande visa sina dokumentärer på bio trots svikande publik 13

18. Det råder orealistiska föreställningar om distributionens möjligheter att ge faktisk förtjänst till producenten 13

19. Hänsynen till det enskilda distributionsfönstrets intressen väger tyngre än filmens livstid som helhet 14

20. Det börjar gå i rätt riktning 14

21. Bonusiakttagelse: Fortlöpande korrekt statistikinsamling är ett viktigt verktyg för framtiden 15

Tabeller 16

Produktionsvillkor

1. För många produktionsbolag producerar för lite

Bakom undersökningens 31 biograflanserade dokumentärfilmer stod 29 produktionsbolag – bara Stefan Jarl Film och Charon Film producerade två dokumentärfilmer för bio under perioden.

Det faktum att alla dessa produktionsbolag (två undantagna!) endast producerat en biodokumentär under en fem-årsperiod är anmärkningsvärt. Dock ska det tilläggas att några producenter samtidigt producerar för andra fönster (de gör tv-dokumentärer, undervisningsfilm m.m.), vissa fungerar parallellt i andra roller (som lärare, filmklippare osv.), medan andra samtidigt – och kanske mestadels – producerar fiktion.

Icke desto mindre visar statistiken att kontinuiteten i produktionsledet inte är tillräcklig. Detta kan medföra att de olika bolagen inte bygger upp tillräcklig erfarenhet, inte utvecklar branschkunnande och nätverk, och därigenom inte heller optimerar sina produktioner. Det kunde alltså vara lämpligt att ta fasta på produktionskontinuiteten när Filminstitutets stöd ska delas ut.

Utvecklingsstöd och så kallat stöd till oberoende producenter spelar en central roll i detta sammanhang – detta stöd kan ge producenten möjlighet att arbeta med flera projekt i olika faser samtidigt. Detta stärker kontinuiteten i utvecklings-, finansierings- och produktionsarbetet och ger dessutom en större riskvillighet, så att man tidigare kan värdera vilka projekt som är gångbara och vilka som bör läggas ner i tid.

2. För många regissörer regisserar för lite

Undersökningens 31 biodokumentärer är regisserade av totalt 44 regissörer (23 filmer med en regissör, sju filmer med två regissörer och en film med åtta regissörer). Bara en regissör hade biopremiär med mer än en dokumentärfilm under fem-årsperioden (Stefan Jarl: två).

Även om de ovanstående villkoren för produktionsbolagen också i någon mån gäller för regissörerna, som vid en del tillfällen har haft andra (produktions)aktiviteter på gång, har det generellt blivit svårare och svårare för regissörer att upprätthålla en kontinuerlig filmkonstnärlig verksamhet. Ju längre mellan filmerna, desto långsammare kreativ utvecklingsprocess, och desto sämre förvaltning av talang.

Men det är inte bara hänsynen till de olika regissörernas konstnärliga utveckling som är avgörande. Det är i minst lika hög grad vad gäller filmernas marknadsföring och publika attraktivitet som regissörernas brist på kontinuitet är opraktisk. Dels finns det en risk att regissörerna får svårare att ”produktutveckla” (learning by doing) när det går så långt mellan filmerna, dels blir en etablering av regissören hos en större eller mindre allmänhet en omöjlighet. I det sammanhanget är det tankeväckande att den enda regissör som under perioden har regisserat två biodokumentärer är just Stefan Jarl!

Produktionsmässigt kan det dessutom försvåra finansieringsprocessen för producenten om regissören inte haft möjlighet att bygga upp en attraktiv meritlista, och om det går för lång tid från att den ena filmen väcker uppmärksamhet till att nästa är klar för finansiering och produktion.

En förstärkning av de kreativa resurserna är avgörande för musten och kraften i svensk dokumentärfilm. Ett generöst spektrum av ”omistliga” regissörer bör ges bättre möjligheter att hålla sig verksamma – med utrymme för att också misslyckas som ett led i en konstnärlig utvecklingsprocess. Filminstitutet uppmanas att visa större riskvillighet, och kanske i högre grad se regissören som själva projektet – gärna parad med en passande producent!

3. För få filmproduktioner har ett stabilt kreativt team

Bara ca 50 % av undersökningens filmer, totalt 16 av de 31, var skapade av ett team, dvs. med en producent som inte samtidigt fungerade som regissör. Tio filmer producerades och regisserades av samma person, medan fem filmer hade producenten krediterad som medregissör.

Man ser ingen förändring av dessa förhållanden under perioden; faktiskt gjordes ännu fler enmansfilmer i slutet av perioden. Dock kan man i producentintervjuerna märka att medvetenheten växer, dels vad gäller det kreativa teamets betydelse för skapandet av kvalitetsfilm, dels ifråga om rollfördelningens betydelse för bolagets hälsa och framgång.

Särskilt enmansföretagen är sårbara, eftersom resurserna inte räcker till mycket mer än ett projekt i taget. Det kan således vara oöverskådligt och närmast en ekonomisk ruin att ge upp ett projekt som man redan har satsat mycket tid och pengar på. Det kan innebära att en produktion genomdrivs med tvång och under hård press, med en för liten budget och ett otillfredsställande resultat.

Som jämförelse var 50 % av de spelfilmslånga dokumentärerna under samma period i Finland producerade av enmansföretag (22 av totalt 45), medan det i Danmark bara var tre av periodens 36 långa dokumentärfilmer som producerades av regissören själv[1].

Man ska självklart ha i åtanke att en mångfald av konstnärliga visioner kräver en mångfald av produktionskonstruktioner, och det visar sig att några av periodens publiksuccéer faktiskt är regisserade och producerade av enmansföretag. Men om man vill stärka dokumentärbranschens allmäntillstånd – även på den internationella marknaden – rekommenderas att man i högre grad stimulerar tillkomsten av kreativa team med åtminstone producent och regissör, men gärna också med dramaturg, fotograf, klippare, kompositör, ljuddesigner och andra kreativa medskapande för att optimera produktionsprocessen som kreativt teamarbete.

---

[1] Källa: Filmkontakt Nord databas

Finansieringsvillkor

4. Budgetnivån är för låg och de egna insatserna beräknas inte till en realistisk nivå

En nyckelfråga i hela finansieringsproblematiken är budgeteringspraxis. Generellt ligger de svenska budgetarna klart lägre än i de länder man normalt jämför sig med, och producenterna påpekar själva att man sällan beräknar löner, faciliteter och andra investerade resurser till en realistisk nivå. Man drar lätt slutsatsen att budgetnivån snarare avspeglar ett finansieringsestimat än en realistisk uppskattning av de nödvändiga produktionsomkostnaderna.

Den låga budgetnivån får inte bara konsekvenser för produktionens ekonomiska genomförbarhet, utan spelar också en central roll i förhandlingarna med SVT när rättigheterna ska förhandlas fram (se nedan). Man är frestad att kalla det en lose-lose situation för producenterna: produktionen är underfinansierad och till på köpet mister man rättigheterna till filmen.

Samtliga intressenter, dvs. producenterna, Filminstitutet och SVT, bör ta detta problem på allvar och diskutera sig fram till budgeteringsmodeller som ger en sannare bild av vad det kostar att producera dokumentärfilm för bio i Sverige i dag. En realistisk beräkning av insatserna är första steget i att reda ut de faktiska ekonomiska behov, som särskilt Filminstitutet och SVT som huvudfinansiärer – och den sistnämnda som huvuddistributionskanal – har en förpliktelse att förhålla sig till.

5. Biodokumentärens osäkra placering mellan dokumentärfilmskonsulenten och spelfilmskonsulenten är inte ändamålsenlig

En tredjedel av undersökningens filmer fick stöd av Filminstitutets spelfilmskonsulenter och de övriga två tredjedelarna av dokumentärfilmkonsulenten. Mönstret är att stödbelopp över 1 miljon SEK företrädesvis ges av spelfilmskonsulenten, medan dokumentärfilmskonsulenten beviljar mer måttfulla belopp, typiskt mellan 300 000 och 700 000 SEK. Detta innebär alltså att de dyrare produktionerna, som biodokumentärerna, i hög grad är beroende av de sittande spelfilmskonsulenternas intresse, eller brist på intresse, för dokumentärfilm.

Grovt uttryckt kan man påstå att så länge en spelfilmskonsulent tänder på dokumentärfilm och är aktivt engagerad så är alla glada, men det är tveksamt om denna personbaserade konstruktion verkligen gagnar dokumentärfilmen i ett större perspektiv. Man kan i varje fall konstatera att skiftande spelfilmskonsulenters förhållande till dokumentärfilm får stora konsekvenser för de ekonomiska förutsättningarna för dokumentärfilmen. Att nöja sig med att bara ha tillträde till Filminstitutet-stöd genom en enda dörr till en enda dokumentärkonsulent skulle naturligtvis vara en försämring, men den nuvarande konstruktionen bidrar till att hålla kvar dokumentärfilmen i en svårgenomskådlig, oförutsägbar och därför svag situation.

Alltså rekommenderas att två dokumentärfilmskonsulenter utnämns, gärna med olika profiler och/eller fokusområden, så att dokumentärfilmsområdet garanteras ett stabilt belopp att fördela till en mångsidig produktion. Dessutom stärks dokumentärmiljön med kompetenta konsulenter med mer djupgående kännedom om och erfarenhet av dokumentärfilmens speciella produktions- och distributionsvillkor.

En sådan konstruktion skulle också professionalisera Filminstitutets stödpraxis, på så sätt att den enskilda filmens ekonomiska behov i högre grad skulle motivera stödbeloppets storlek och inte hur mycket pengar konsulenten har till sitt förfogande.

6. Producenternas egna investeringar är för höga, och det finns ingen realistisk möjlighet att tjäna in de investerade resurserna

21 % av finansieringen av undersökningens 31 filmer bestod av produktionsbolagens egna investeringar, totalt över 18 miljoner SEK. Således är de svenska producenterna den näst största finansiären av svenska biodokumentärer, före SVT och bara överträffad av Filminstitutet.

Genomsnittsinvesteringen på 21 % motsvarar nästan 600 000 SEK av en genomsnittsbudget på 2,9 miljoner. Som investering betraktad kan man undra över hur de pengarna ska dras in till bolaget, när en typisk nordisk/internationell tv-försäljning ligger på ca 5 000–10 000 €

En avgörande omständighet som bidrar till denna oproportionerligt stora investering från producenten är SVT:s samproduktionspraxis, där producentens egen investering vägs mot SVT:s investering på pro rata-basis i förhållande till rättighetsfördelningen.

När producentens investering (som ofta täcker inte bara in-house faciliteter och driftsomkostnader utan också löner) är så stor att det inte finns någon reell möjlighet att få igen den, måste dokumentärfilmsproduktion betraktas som en större eller mindre förlustaffär – eller som en mycket dyr hobby. Om man vill att dokumentärfilmsproduktion ska fungera som en näringsverksamhet där en produkt skapas för en marknad, måste det skapas en ekonomisk plattform så att det finns en rimlig ekonomisk täckning för de nödvändiga omkostnaderna. Ett klokt investerat riskkapital från producentens sida är bara sunt – men överstiger denna investering rimlighetens gräns bidrar varje produktion till att underminera produktionsbolaget i synnerhet och branschen i allmänhet.

7. SVT:s samproduktionspraxis ger SVT oproportionerligt stora rättigheter

Ramarna för tv-samarbetet i Sverige skiljer sig väsentligt från andra länders praxis, i och med att SVT i de flesta fall agerar som fullvärdig samproducent. SVT kan skryta med en lång och hedrande tradition av att engagera sig djupt i svensk (och nordisk!) dokumentärfilmsproduktion. Men de ekonomiska krav på oproportionerligt hög egen investering som ställs på producenten i samproduktionsavtalen är inte rimliga, och får en (kanske oavsiktligt) negativ effekt på utvecklingen av en sund produktionsmiljö. Producenternas möjligheter att skapa ett överskott för framtida projekt urholkas och distributionen bromsas.

De konkreta villkor som är kopplade till de enskilda samproduktionerna är inte tillgängliga eftersom alla avtal innehåller en sekretessklausul, men enligt SVT handlar det om ett enkelt pro rata-avtal, där producentens och SVT:s respektive insatser matchas av motsvarande rättigheter i filmen. Producenten får dock bara räkna med faktiska investeringar; den finansiering producenten har upparbetat från t.ex. Filminstitutet får inte räknas in på producentens sida – något de sistnämnda är missnöjda med.

Matematiken kan verka enkel och klar, men utifrån sett kan man fråga sig ett par saker – dels hur värdet av SVT:s visningsrätt beräknas i detta sammanhang, dels vilken beräkningsmodell man använder för fördelningen av rättigheterna. I den nuvarande situationen ser premissen för rättighetsfördelningen ut så här: producentens insats (samt eventuella andra samproducenter) + SVT:s insats = 100 % av de lediga rättigheterna. Men en kanske mer rättvisande utgångspunkt skulle kunna vara: 100 % budget = 100 % rättigheter.

En sådan omläggning av förhandlingsvillkoren skulle ge följande resultat:

Genomsnittsfilm[2]
Budget: 2,9 miljoner SEK (= 100 % rättigheter)
SVT-samproduktion investering: 486 360 SEK = 17 % rättigheter

[2] Genomsnittsbudget för alla undersökningens 31 filmer samt en genomsnittlig samproduktionsinsats för de 24 av filmerna som SVT har samproducerat (icke medräknat ev. visningsrätt).

8. Att SVT har första prioritet vid intäktsfördelningen försvagar produktionsekonomin och kan bromsa distributionen

SVT vill vara fullvärdig samproducent och ställer därför krav på att dela intäkterna med producenten från första kronan. Denna skenbart sett matematiska rättvisa är en av orsakerna till att det blir svårare och svårare för producenten att få igen sina investeringar och faktiskt driva en verksamhet.

Producenterna påpekar att eftersom SVT som statsinstitution är säkrad offentligt ekonomiskt tillskott från år till år men produktionsbolag inte har samma garanterade flöde av ekonomiska medel, ger de ekonomiska maktförhållandena en konkret obalans i den annars matematiska likheten. Man kan säga att lite pengar för SVT är mycket pengar för producenten.

Dessutom har SVT:s första position den bieffekten att den kan bromsa distributionen av filmen, så att dess potentiella publik begränsas. När en typisk internationell tv-försäljning bara inbringar 5 000 €(+/-) är det nästan inte värt mödan för producenten att använda tid på försäljningsarbete, ev. omklipp och leverans av material, om normalt 50 % av nettot ska lämnas till SVT. Är en internationell försäljningsagent engagerad är restbeloppet till producenten ytterligare reducerat.

Ifall praxis för rättighetsfördelningen kan justeras som föreslagits här ovan, kommer vikten av den aktuella problemställningen naturligtvis att minska. Men principiellt kommer det fortfarande att vara fråga om ett ojämlikt förhållande mellan parterna när den offentligt finansierade statsinstitutionen kräver samma fördelar som det privata produktionsbolaget – utan att i praktiken ta samma risker.

9. Många producenter känner sig osäkra på den internationella marknaden och vill vara bättre rustade nationellt – både yrkesmässigt och finansiellt

Den nordiska/internationella finansieringen har fått allt större betydelse under det senaste årtiondet. Det ursprungliga skälet till att söka finansiering utanför det egna landet var de krympande nationella finansieringsmöjligheterna. Men i dag ser många producenter den nordiska/internationella finansieringen inte bara som en ekonomisk faktor, utan också som en betydelsefull samarbetsform som kan ge filmproduktionerna ett kvalitativt lyft och en större publik.

Men internationell finansiering är inte en flyktväg för de nationella finansiärerna – tvärtom är ett starkt inhemskt stöd ofta avgörande för framgång på den nordiska/internationella marknaden. Alla måste bli mer riskvilliga, men i dag upplever flera producenter att de under långa perioder står ensamma med risken eftersom den nordiska/internationella finansieringen tar allt längre tid.

Den traditionella uppdelningen av stöden som antingen utvecklingsstöd före produktionsstart, eller produktionsstöd när det kan dokumenteras att all finansiering är på plats, är inte längre rimlig. Helt säkert utnyttjas utvecklingsstöden allt oftare ”smygvägen” som produktionsstöd, men tiden verkar vara inne för en omdefiniering av stödpraxis så att den i högre grad överensstämmer med produktionsrealiteterna.

2008 års svenska deltagande i världens viktigaste dokumentärfilmsfestival IDFA, med totalt 8 filmer i olika kategorier, bekräftade att det finns växtkraft i svensk dokumentärfilm. Situationen är alltså optimal för svenska producenter med internationella ambitioner som vill smida medan järnet är varmt. Men ökade ekonomiska resurser är nödvändiga för att kunna utveckla producenternas professionalism och investera den tid och de resurser som krävs för att vara aktiv och närvarande på den internationella scenen.

Distributionsresultat

10. För många filmer får för liten publik

Två tredjedelar (61 %), dvs. 19 av undersökningens 31 filmer, har haft färre än 2 000 biobesökare – ett resultat som efter alla måttstockar måste betraktas som otillfredsställande. Tittar man på periodens genomsnitt ser det genast bättre ut med drygt 5 200 per film – men detta genomsnitt uppnås tack vare de 4 filmer som hade mer än 10 000 biobesök[3].

Situationen ser inte ljusare ut om man dristar sig till att jämföra publiksiffrorna med antalet föreställningar: de totalt 160 192 biobesöken under perioden var fördelade på 8 942 föreställningar, vilket innebär 18 besök per visning. Till och med periodens största publikframgångar, *Hästmannen* samt *Sigrid och Isaac*, landar på 43 respektive 32 besök per föreställning.

Detta bekräftar att biodokumentärer inte kan behandlas som massmedia, utan snarare som nischmedia, vars publik måste betecknas som *the chosen few*. Då kan man fråga sig om denna bombmattestrategi med så många visningar verkligen är funktionell. Det i intervjuerna upprepade påståendet att det finns för lite bioutrymme i Sverige för dokumentärfilm kan inte omedelbart bekräftas. Med 8 942 biografvisningar av dokumentärfilm under perioden, dvs. ca 1 800 om året eller 35 i veckan, låter det inte som om kärnproblemet är bioutrymmets *omfattning*, utan snarare på vilket sätt det givna bioutrymmet förvaltas och lokaliseras.

11. Långa holdback-perioder innebär inte större publiktillströmning – snarare tvärtom

Man skulle kunna tro att ju längre biofönster, desto fler biobesök. Det är filosofin bakom holdback-tänkandet, men denna logik underbyggs inte av de faktiska distributionsresultaten – snarare tvärtom.

Det finns en del praktiska, logistiska omständigheter som talar för en viss minimumperiod för biofönstret, all den tid som är nödvändig för att hinna cirkulera kopior och skapa *word of mouth*. Många upplever dock att den långa perioden från biograflansering till de efterföljande fönstren (tv, dvd, VoD) underminerar distributionen i dessa kanaler.

Kanske är inte distributionsmodellen med många visningar under en lång period den enda och bästa metoden för dokumentärfilm på bio. Alla framhäver *Hästmannens* framgångar (men skyndar sig att kalla det ett undantag). Denna film hade det kortaste biofönstret (tre månader), fick näst flest biobesök under perioden (20 000+), flest besök per visning (43) och gick till på köpet med vinst tack vare biofönstret. På SVT var man omåttligt nöjda med tittarsiffrorna och dvd-försäljningen värderas till periodens största. Att en biografdistribution av denna film överhuvudtaget kunde genomföras var till stor del tack vare regissörens personliga engagemang – med film och dator i baksätet av bilen körde han land och rike runt och nådde därigenom en publik som annars aldrig haft möjlighet att se filmen på vita duken.

Nej, det är helt säkert så att detta exempel skulle vara omöjligt att efterhärma för de flesta regissörer eller producenter, och inte alla filmer hade heller lämpat sig för denna slags distribution. Icke desto mindre ger det anledning till att våga sig på nytänkande vad gäller ramarna för biografdistribution.

---

[3] Som jämförelse sågs de 31 dokumentärfilmer som biograflanserades i Danmark under samma period i genomsnitt av 3 000 biografbesökare vardera (märk dock undantaget *Gasolin*, som sågs av över 200 000, och som inte är medräknat för att inte ge en missvisande bild), medan de 24 dokumentärfilmer som hade biopremiär i Norge sågs av genomsnittligen 15 000 personer vardera.

Det är frestande att dra slutsatsen att short and sweet både ger pengar och publik. Det skulle vara en grov förenkling, men något tyder trots allt på att denna distributionsstrategi kan optimera biograffönstrets viktiga funktion som marknadsföringsfönster för den övriga distributionen och därigenom öka potentialen för större publik och förtjänst – även i själva biofönstret. Men en sådan strategis potential är i hög grad beroende av en utvidgning av de digitaliserade visningsmöjligheterna, som är avgörande för hur brett och snabbt man kan nå ut med filmerna.

Rekommendationen är att Filminstitutet uppmanar till fler experiment med nya distributionsstrategier, som gör upp med den konventionella distributionsekologin och i stället stimulerar synergin mellan fönstren. Producenter och alla distributionsaktörer bör samlas för att diskutera nya distributionsmodeller som når ut snabbare och bredare. Större flexibilitet i holdback-avtalen är ett viktigt första steg, men även mer radikala försök med simultan distribution i flera fönster samtidigt kan ge värdefulla erfarenheter för framtiden.

12. Specialvisningar får störst antal besökare per visning och ger publiken ett mervärde

Många av de intervjuade producenterna påpekar att specialvisningar varit de mest lyckade, med flest besök och störst engagemang. Flera föreslår också nya lanserings- och distributionsformer, t.ex. ”limited edition”-turnéer runt om i landet.

Betydelsen av dokumentärfilm på den reguljära biorepertoaren ska dock inte underskattas, dels med tanke på den fenomenala bioupplevelsen av de filmiskt starka dokumentärfilmerna, dels med tanke på mångfalden i det filmutbud som erbjuds publiken. Men när 2⁄3 av undersökningens filmer ses av färre än 2 000 biobesökare är det ett tecken på att en hel del av filmerna inte hör hemma i den reguljära biografdistributionen.

För att motivera till nytänkande rekommenderas Filminstitutet att differentiera sitt lanseringsstöd så att det inte enbart beviljas för konventionell biografdistribution, utan också ger utrymme för mer ”kirurgiska” distributionsaktiviteter som specialturnéer för vissa filmer eller en gemensam framstöt för ett antal filmer (t.ex. månadens film, minifestivaler eller liknande)[4]. Detta kommer också att ge utrymme för andra, nya distributionsaktörer, vilket skulle kunna bryta upp det nästintill monopolliknande tillstånd som råder på det svenska biografområdet.

13. Varför hamnar vissa dokumentärer på bio? Urvalskriterierna är svårförståeliga och bedömningsgrunderna antingen fragmentariska eller icke-existerande

Urvalskriterier och kontinuitet är andra nyckelfrågor när det gäller dokumentärfilm på bio. Distributörsidan är den första att påpeka hur omöjligt det är att förutspå framgångar – något till och med Hollywoodmogulerna skulle hålla med om. På Filminstitutet är man naturligtvis uppmärksamma på detta och vill utveckla mer sofistikerade analysmodeller så att man kan bli bättre på att bedöma en dokumentärfilms biopotential.

Nästa fråga är om alla filmer måste ha potentialen att attrahera 10 000 eller 20 000 besökare för att kvalificera sig för biografdistribution? Nej, det finns flera kvalitativa och konstnärliga parametrar som också bör övervägas, det är alla de tillfrågade eniga om. Ingen kan dock tjäna på att två tredjedelar av filmerna under en fem-årsperiod lockar färre än 2 000 besök.

---

[4] Denna syn på framtidens differentierade biografdistribution delas av Adam Devejian, Strategic Planner på Creative Artists’ Agency, som förutser att korta kirurgiska filmklubbsliknande biograflanseringar är framtiden för nischproduktioner i alla genrer. Källa: ”What will Cinema-going Look Like in 10 Years”, Jeremy Kay, Screen 27 March 2009.

Förutom den avgörande makten att besluta sitter distributörerna och Filminstitutets handläggare också inne med den bredaste och djupaste erfarenheten. De uppmanas att utveckla evalueringsmetoder, så att man bygger upp ett större gemensamt erfarenhetsbaserat underlag för mer realistiska publikbedömningar av framtida biograffilmer. En sådan erfarenhetsbank kunde samtidigt utgöra ett kvalificerat underlag för optimerade lanserings- och distributionsstrategier för kommande filmer.

En grundligare och tidigare lanserings- och distributionsplanering för varje enskild film samt en klarare gemensam vision för biografdokumentärer i allmänhet är kärnfrågor för Filminstitutet och distributörerna. I skrivande stund kräver Filminstitutets riktlinjer att en färdig film föreligger innan lanseringsstöd kan beviljas. En anpassning av dessa regler bör övervägas, så att de inte står i vägen för tidigare lanserings- och distributionsplanering.

Så småningom kommer en mer differentierad ordning för lanseringsstöden (se ovan) att inspirera till ett mer nyanserat tänkande i urvalsprocessen och ge större möjligheter att välja biografvisningsmodeller som i högre grad passar den enskilda filmens potential.

14. Koordinationen av de olika distributionsfönstren är bristfällig, sker för sent – eller inte alls

Den tidigare värdering och planering av filmernas lansering och distribution som rekommenderas ovan kommer dessutom att underlätta koordineringen av de fönster som följer efter biografen – bl.a. SVT som i ett tidigt skede planlägger tv-visningen. Generellt bör alla distributionsfönstren vara koordinerade så tidigt som möjligt och en vettig helhetsplan för all distribution föreligga redan vid produktionsstart.

Överensstämmelse mellan de olika distributörernas planer, förväntningar och framgångskriterier i ett tidigt skede kan bidra till att öka synergimöjligheterna på marknaden. Det är klart att det alltid kommer att existera en större eller mindre grad av oförutsägbarhet i filmproduktion, inte minst när det gäller dokumentärfilm. Men för att kunna nå publiken på bästa möjliga sätt bör lanserings- och distributionsaktiviteterna upprioriteras och planeras lika grundligt och professionellt som produktionsarbetet. Här har producenterna ett huvudansvar.

15. Premiärsättningen sker slumpmässigt och mycket oregelbundet

Antalet premiärer varierade under undersökningsperioden från fem stycken 2003 till nio stycken 2005. Det finns ingen uppenbar systematik eller logik i förhållande till placeringen av andra filmer inom genren. Man kan anta att hänsyn tagits till art house-film och andra filmer för den relevanta målgruppen vid premiärsättningen, precis som relevanta arrangemang finns med i övervägandet. Det är dock ofta helt andra omständigheter som till sist är avgörande för premiärsättningen. Inte minst bidrar dokumentärfilmens ofta oförutsägbara produktionsprocesser till att försvåra en välplanerad lansering och distribution.

Rekommendationen är att man eftersträvar en mer ändamålsenlig regelmässighet och kontinuitet i premiärsättningen, och att man motiverar till utveckling av distributionsmodeller som stärker sammanhanget i dokumentärutbudet och skapar ett starkare varumärke med större dragningskraft och tydligare kännetecken.

Samtidigt är uppmaningen att inte forcera lansering och distribution av filmerna. Undantagsvis kan en snabb distribution bli nödvändig p.g.a. aktualitet eller ett särskilt kickoff-arrangemang, men i många fall verkar valet av tidpunkt för premiären vara slumpmässigt. En välarrangerad och vältajmad premiär ligger inte enbart i den enskilda filmens intresse, utan kan också vara ett viktigt led i skapandet av kontinuitet i dokumentärfilmsutbudet och uppbyggandet av ett stabilt publikunderlag.

Att finna en rytm i dokumentärpremiärerna kan bidra till att skapa kontinuitet i dokumentär-filmernas synlighet på biograferna och därigenom en starkare närvaro för genren. En film i månaden (tio om året, minus juli och december) skulle kunna vara ett experiment som förenar ”limited edition”-tankegången med turnémodellen. Ett sådant initiativ behöver inte uteslutande bestå av svenska dokumentärer, utan hade med fördel kunnat kombineras med import och lansering av utländska dokumentärfilmer. Här kan man låta sig inspireras av existerande initiativ som svenska Doc Lounge samt danska Dox-on-wheels och SønDok.

16. Alla är avvaktande till de nya digitala distributionsinitiativen

Även om alla är överens om att den digitala utvecklingen ger helt nya möjligheter att nå publiken, inte minst för nischproduktioner, finns det inte mycket erfarenhet av området och stora delar av branschen förhåller sig avvaktande.

SVT Play är ensamma om att kontinuerligt ha visningar av dokumentärfilm på nätet, medan FilmCentrum har försök igång med institutionell distribution via bredband. Vissa andra aktörer har under perioden inlett online-aktiviteter (bl.a. Scandinavia och glimz.net), men ännu utan någon större genomslagskraft.

Både när det gäller dvd-försäljning och VoD-distribution är det magiska ordet icke-exklusivitet och mantrat Everything goes! Här handlar det om att vara synlig och tillgänglig på så många relevanta plattformar som möjligt – på producenternas egna hemsidor, på intresseorganisationernas sidor och på de snabbt växande VoD-sajterna, hos de breda som Amazon, de smalare som Indiepix samt hos de mindre filmklubbarna som NomadsLand och Auteur. Man bör också överväga möjligheten att koordinera insatser på nationell nivå, som en producent föreslår – och varför inte i Filminstitutets regi?

Digital distribution är inte längre framtid – för en stor och stadigt växande del av befolkningen är det i allra högsta grad nutid. Från producenternas sida uttrycks ett uttalat behov av att göra gemensam sak inför de nya digitaliserade distributionsformerna, till fördel för hela branschen. Här kan Svenska Filminstitutet ta på sig en proaktiv roll genom att inhämta både nationella och internationella exempel

17. Alla vill fortfarande visa sina dokumentärer på bio trots svikande publik

Uppenbarligen är det fortfarande alla producenters och regissörers dröm att få visa sina dokumentärfilmer på bio. Varför är det egentligen finast att bli visad på bio? Enligt de senaste rapporterna äger bara 3 % av filmupplevelserna i Sverige rum på bio, så det finns en stor publik att nå utanför biosalongens mörker – och med den snabba utbredningen av både plattskärm och surroundljud är den filmiska upplevelsen på hemmabion numera inte att förakta. Där publiken är, det är där dokumentärfilmen också ska vara!

Tiden är mogen för en uppgradering av övriga fönsters status. Nya lanserings- och distributionsmodeller som utnyttjar de olika distributionsfönstren på ett mer flexibelt och integrerat sätt – det är vägen fram. Det finns behov av värdiga och attraktiva alternativ till traditionell biodistribution.

18. Det råder orealistiska föreställningar om distributionens möjligheter att ge faktisk förtjänst till producenten

Avslutningsvis kan man konstatera att det nästan oavsett hur bra det går distributionsmässigt inte medför några ekonomiska intäkter av betydelse för producenten. En producent uttrycker det så här:

Det är ett gigantiskt tankefel att man tjänar pengar på att producera film, inte på att distribuera film.
Men kanske ändå inte. I stället för att fortsätta med önsketänkandet att distribution ska vara ekonomiskt

lönsam bör man bli mer lyhörd och våga se sanningen i vitögat. Utbudet av kulturprodukter, musik, film, spel m.m. har exploderat, och samtidigt har alla konventioner för prissättning så gott som satts ur spel. David Bowies vision om att ”Music, itself, is going to become like running water or electricity ...” är redan verklighet för många – och det gäller även film.

Frågan är om framtidens distributionsstrategier för dokumentärfilm ska fokusera på dokumentärfilm som marknadsorienterad produkt eller om den primära målsättningen snarare är tillgänglighet för att säkra mångfald och kvalitet i filmutbudet. Detta är en kulturpolitisk fråga som får konsekvenser för alla brickor i spelet – och för helhetssynen på dokumentärfilmbranschen. All produktion börjar – eller borde helst börja – med distribution, och därför är finansieringsmodellerna avgörande för distributionsvisionerna och vice versa.

Ett sunt finansieringsklimat, där de professionella lönas för sina insatser under produktionsprocessen, är första steget mot en frigörelse av distributionen. Bättre produktionsvillkor med rimliga ersättningsnivåer och en kontinuerlig produktion kan motivera att man släpper filmerna tidigare, så att de färdiga filmerna mer fritt skulle få möjlighet att möta sin publik var den än befinner sig, från den stora bioduken till den lilla iPhone-skärmen.

Kort sagt, förbättra produktionsvillkoren, så kanske distributionen kan ta sig ur den återvändsgränd där den befinner sig i dag. Filminstitutet skulle kunna ta täten och fokusera på ökat produktionsstöd med rimlig egen investering från producenten som ett första steg på vägen mot öppen distribution av dokumentärfilm. Det finns kanske inga pengar att tjäna, men det finns en stor publik att nå.

19. Hänsynen till det enskilda distributionsfönstrets intressen väger tyngre än filmens livstid som helhet

Generellt verkar det som om det saknas ett grundläggande gemensamt engagemang när det gäller den enskilda filmens hela liv. Varje enskild aktör, från filmskapare och producent till de olika distributionskanalerna, har egna förväntningar och framgångskriterier som inte nödvändigtvis har en lika positiv effekt på filmens spridning totalt sett. Man kan fråga sig vem som är till för vem?

Alla tjänar på när alla lyckas, som en av intervjurespondenterna uttryckte det. Ett grundläggande första steg skulle vara att skapa en starkare samhörighetskänsla kring filmerna genom att de olika aktörerna samlas kring filmen vid en tidigare tidpunkt, inte bara som köpare av en färdig produkt utan också som medansvariga. Denna känsla av gemensamt ägandeskap har potential att samla energierna i en gemensam riktning, i stället för att alla drar i varsin riktning och i praktiken fragmenterar filmens resa mot publiken.

20. Det börjar gå i rätt riktning

Sedan denna undersökning sjösattes 2008 har en del positiva förändringar ägt rum. Vad gäller produktionsvillkoren märks en utveckling mot fler riktiga produktionsbolag med team, som arbetar fortlöpande med en slate av projekt i olika faser. De svenska budgetarna stiger stadigt, och på Nordisk Forum 2008 var de för första gången i nivå med de övriga nordiska länderna. Ökade budgetar är naturligtvis inte en positiv utvecklingstendens i sig, men eftersom det speglar ett mer professionellt förhållningssätt till produktionsrealiteterna får det sägas vara ett gott tecken.

På distributionsfronten har Sverige nyligen tagit täten i Norden med den första simultanpremiären på bio och VoD med en dokumentärfilm, *Hälsningar från skogen*. Och en av årets största dokumentärframgångar, *Drottningen och jag*, deltar i skrivande stund i en lyckad kombinerad biografdistribution i många hörn av landet, både som 35 mm och digitala kopior. Det finns således goda tecken på att flexibla lösningar både vad gäller format och visningsstrategier är på framväxande.

21. Bonusiakttagelse: Fortlöpande korrekt statistikinsamling är ett viktigt verktyg för framtiden

En extra erfarenhet vid genomförandet av denna rapport har varit värdet av – och bristen på – lättillgängliga, uppdaterade produktions- och distributionssiffror.

Det rekommenderas att Filminstitutet tar ansvar för en sådan insamling av centrala produktions- och distributionsuppgifter för alla filmer som får stöd, inklusive faktiska produktionskostnader, slutlig finansiering och distributionsresultat i enheter per fönster. På det nordiska planet skulle respektive lands statistik kunna insamlas för att ge en större bild och ett underlag för jämförelse mellan länderna.

Sådan tillgänglig, uppdaterad information är ett ovärderligt verktyg i det löpande evalueringsarbete som utgör grunden för ett framtida utvecklingsarbete. När resurserna är knappa är det ofta dessa arbetsuppgifter som nedprioriteras, men det är en kortsiktig lösning som inte gagnar det långa perspektivet.

Långa dokumentärer på bio 2003–2007:
Produktionsförhållande och distributionsresultat

Generell information

2003

Titel	Min	Regissör	Producent	Bolag	Kommentar
Du ska nog se att det går över	74	Cecilia Neant Falk	Anette Svensson	Riot Reel AB	
Nabila	58	Håkan Berthas/ Johan Bjerkner	Stefan Sundlöf	Knaster Film AB	
Närvarande	84	Jan Troell	Göran Gunér	Athena Film	långfilmkonsulent
Pojken utan ansikte	78	Folke Rydén	Folke Rydén	Genibild	
Världen i dag/ Terrorister	75	Stefan Jarl/ Lukas Moodysson	Stefan Jarl	Stefan Jarl Filmproduktion	

2004

Titel	Min	Regissör	Producent	Bolag	Kommentar
Alla bara försvinner	90	Kristina Kjellin m.fl.	Anna Walmark	Sweetwater AB	långfilmkonsulent
Armbryterskan från Ensamheten	77	Lisa Munthe/ Helen Ahlsson	Helen Ahlsson	Migma Film AB	
Compadre	59	Mikael Wiström	Mikael Wiström	Månharen Film & TV	
Fackklubb 251	92	Susanna Edwards	Mikael Olsson	Mikael Olsson Media	
Gå loss	73	Magnus Gertten/ Erik Bäfving	Magnus Gertten	AutoImages AB	
Med kameran som tröst (del 2)	90	Carl Johan de Geer	Freddy Olsson	Bokomotiv De Geer & Olsson	
Under stjärnorna	109	Titti Johnson	Helgi Felixson	Helgi Felixson Filmproduktion	

2005

Titel	Min	Regissör	Producent	Bolag	Kommentar
165 Hässelby	72	Mia Engberg	Jenny Örnborn	Story AB	
Bortglömda	80	Agnieszka Lukasiak	Antonio Merenda	Hysteria Film AB	
Brunnen	72	Kristian Petri	Jan Röed	Charon Film	långfilmkonsulent
Bullshit	58	PeÅ Holmquist/ Suzanne Khardalian	PeÅ Holmquist	PeÅ Holmquist Film	
Flickan från Auschwitz	90	Stefan Jarl	Stefan Jarl	Stefan Jarl Filmproduktion	långfilmkonsulent
My Name is Albert Ayler	72	Kasper Collin	Kasper Collin	Kasper Collin Prod	
Repetitioner	95	Michal Leszczylowski	Christer Nilsson	GötaFilm AB	långfilmkonsulent
Sigrid och Isaac	78	Anders Wahlgren	Anders Wahlgren	Suecia Film AB	
Vi bara drömde	60	Lena Lucki	Anne Möller Bondeson	Front Film AB	

2006

Titel	Min	Regissör	Producent	Bolag	Kommentar
Alice och jag	75	Rebecka Rasmusson	Stina Gardell	Mantaray Film & TV	
Alla mår bra	90	Rainer Hartleb	Rainer Hartleb	Olympia Filmproduktion	
Gitmo	58	Erik Gandini/ Tarik Saleh	Erik Gandini/ Tarek Saleh	Atmo Media Network	
Hästmannen	84	Peter Gerdehag	Malcolm Dixelius	Deep Sea Productions	
The Planet 2050	90	Michael Stenberg	Jonas Kellagher	Charon Film	långfilmkonsulent
Vikarien	58	Åsa Blanck/ Johan Palmgren	Åsa Blanck	MTG ModernTV	

2007

Titel	Min	Regissör	Producent	Bolag	Kommentar
Det svider i hjärtat	75	Oscar Hedin	Oscar Hedin	Laika Film & Television	långfilmkonsulent
Ett hederligt arbete	104	Helena Nygren	Helena Nygren	Sann Film	långfilmkonsulent
Fyra fruar och en man	90	Nahid Persson	Nahid Persson	RealReel Production	
Om morgondagen vet man aldrig	114	Kirsi Nevanti	Kirsi Nevanti	Camera 32/Sthlm	långfilmkonsulent

Källor: Svenska Filminstitutet

2008

Titel	Min	Regissör	Producent	Bolag	Kommentar
Bang och världshistorien	75	Maj Wechselmann	Maj Wechselmann	Wechselmann AB	
Bedragaren	83	Åsa Blanck/ Johan Palmgren	Åsa Blanck	Modern TV AB	
En enastående studie i mänsklig förnedring	83	Patrik Eriksson	Erik H & Ruben Ö	Plattform Prod HB	
Herr Landshövding	85	Måns Månsson	Martin Persson	Anagram Prod AB	
Ljusår	101	Mikael Kristersson	Mikael Kristersson	Picafilm	långfilmkonsulent
Long Distance Love	88	Elin Jönsson/ Magnus Gertten	Lennart Ström	Auto Images AB	
Maggie vaknar på balkongen	72	Mark Hammarberg/ Ester M Bergsmark	Anna Byvald	Silverosa Film	
Mio	72	Jonas Embring	Jonas Embring	Jonas Embring	
Necrobusiness	95	Ryszard Solars/ Fredrik von Krusenstjerna	Fredrik von Krusenstjerna	Fredrik von Krusenstierna Film AB	
Trädälskaren	76	Jonas Selberg-Augustsén	Freddy Olsson	Bokomotiv Filmprod HB	
Unge Freud i Gaza	90	Suzanne Khardalian/ PeÅ Holmquist	PeÅ Holmquist	HB PeÅ Holmquist Film	

Första halvåret 2009

Titel	Min	Regissör	Producent	Bolag	Kommentar
Am I Black Enough for You	87	Göran Olsson	Jenny Örnborn	Story AB	
Drottningen och jag	90	Nahid Persson	Nahid Persson	RealReel Doc AB	långfilmkonsulent
Ebbe – The Movie	90	Jane Magnusson/ Karin af Klintberg	Karin af Klintberg	Acne Film AB	
Hälsningar från Skogen	76	Mikel Cee Karlsson	Erik Hemmendorff	Plattform Prod HB	

Fotnot: Titlar från 2008-2009 ingick ej i Karolina Lidins undersökning

Långa dokumentärer på bio 2003–2007:
Produktionsförhållande och distributionsresultat

Distribution

2003		Filminst.							
Titel	**Distributör**	**lans.stöd**	**Kopior**	**Format**	**Premiär**	**Biografer**	**Biovisn.**	**Biopublik**	**Tv-publik***
Du ska nog se att det går över	Folkets Bio	399 150	3	35	28.02.03	25	353	4 158	207 000
Nabila	Folkets Bio	500 000	5	35	07.11.03	16	273	1 975	153 000
Närvarande	Triangel Film	397 500	4	35	07.03.03	7	?	1 529	153 000
Pojken utan ansikte	Folkets Bio	500 000	5	35	21.03.03	8	143	697	333 000
Världen i dag/Terrorister	Folkets Bio	500 000	8	35	27.06.03	53	1042	16 536	90 000
							1811	**24 895**	

2004		Filminst.							
Titel	**Distributör**	**lans.stöd**	**Kopior**	**Format**	**Premiär**	**Biografer**	**Biovisn.**	**Biopublik**	**Tv-publik***
Alla bara försvinner	SF	300 000	3	35	21.05.04	5	?	650	0
Armbryterskan från Ensamheten	Folkets Bio	300 000	6	35/digi	01.10.04	31	1001	18 390	603 000
Compadre	Folkets Bio	300 000	3	35	23.04.04	14	219	1 934	153 000
Fackklubb 251	Folkets Bio	300 000	3	35/digi	05.03.04	15	90	753	117 000
Gå loss	Triangel Film	300 000	3	35	26.03.04	4	?	547	135 000
Med kameran som tröst	Folkets Bio	300 000	5	35	13.02.04	29	524	7 147	90 000
Under stjärnorna	Folkets Bio	300 000	3	35	19.11.04	11	141	595	207 000
							1975	**30 016**	

2005		Filminst.							
Titel	**Distributör**	**lans.stöd**	**Kopior**	**Format**	**Premiär**	**Biografer**	**Biovisn.**	**Biopublik**	**Tv-publik***
165 Hässelby	Folkets Bio	300 000	?	35	04.03.05	14	141	1 047	225 000
Bortglömda	Folkets Bio	200 000	6	digi	30.09.05	?	?	841	90 000
Brunnen	Triangel Film	92 400	?	35	11.03.05	?	?	1 190	54 000
Bullshit	Folkets Bio	200 000	6	digi	11.11.05	12	137	1 126	81 000
Flickan från Auschwitz	Folkets Bio	200 000	6	35/digi	26.08.05	32	753	9 939	153 000
My Name is Albert Ayler	Folkets Bio	250 000	2	digi	21.03.05	10	153	1 440	54 000
Repetitioner	Folkets Bio	300 000	2	35	11.02.05	13	151	866	144 000
Sigrid och Isaac	Folkets Bio	200 000	9	35/digi	09.12.05	62	1119	36 282	513 000
Vi bara drömde	Folkets Bio	200 000	3	digi	29.04.05	6	152	1 481	189 000
							2606	**54 212**	

2006		Filminst.							
Titel	**Distributör**	**lans.stöd**	**Kopior**	**Format**	**Premiär**	**Biografer**	**Biovisn.**	**Biopublik**	**Tv-publik***
Alice och jag	Folkets Bio	300 000	6	35/digi	27.10.06	25	498	7 029	837 000
Alla mår bra	Folkets Bio	300 000	6	digi	01.09.06	12	227	3 157	405 000
Gitmo	Folkets Bio	250 000	8	35/digi	10.02.06	18	283	2 429	378 000
Hästmannen	Folkets Bio	100 000	6+	digi	10.11.06	64	504	21 828	1 476 000
The Planet 2050 (3 delar)	SF	200 000	6	35/digi	01.09.06	21	?	3 178	1 206 000
Vikarien	Folkets Bio	300 000	6	35/digi	31.03.06	28	562	9 504	315 000
							2074	**47 125**	

2007		Filminst.							
Titel	**Distributör**	**lans.stöd**	**Kopior**	**Format**	**Premiär**	**Biografer**	**Biovisn.**	**Biopublik**	**Tv-publik***
Det svider i hjärtat	Folkets Bio	158 000	?	digi	19.10.07	9	147	1 107	144 000
Ett hederligt arbete	Folkets Bio	100 000	?	digi	21.09.07	5	58	223	342 000
Fyra fruar och en man	Folkets Bio	230 000	?	digi	07.12.07	6	124	1 652	459 000
Om morgondagen vet man aldrig	Folkets Bio	324 000	1+	35/digi	23.02.07	9	147	962	0
							476	**3 944**	

Källor: Folkets Bio, SF, Filminstitutet, SVT
**Tittarsiffror enbart första sändningen, ej repriser*

2008 Titel	Distributör	Filminst. lans.stöd	Kopior	Format	Premiär	Biografer	Biovisn.	Biopublik	Tv-publik*
Bang och världshistorien	Folkets Bio	250 000	6		8 mars	35	483	8 990	504 000
Bedragaren	Folkets Bio	170 000	8		5 sept	20	307	4 331	603 000
En enastående studie i mänsklig förnedring	Folkets Bio	220 000	6		16 maj	13	138	482	0
Herr Landshövding	Sandrews	70 000	4		5 dec	19	221	2 407	171 000
Ljusår	Folkets Bio	372 873	6		12 dec	32	452	7 923	0
Long Distance Love					21 nov	3	28	112	126 000
Maggie vaknar på balkongen	Folkets Bio	123 512	7		11 apr	16	251	2 776	216 000
Mio	Folkets Bio	193 662	6		15 aug	10	199	1 571	360 000
Necrobusiness (3 delar)	Folkets Bio	278 300	6		14 mars	15	259	2 203	738 000
Trädälskaren	Folkets Bio	176 726	6		17 okt	45	667	7 023	243 000
Unge Freud i Gaza	Folkets Bio	200 000	5		7 nov	13	169	1 500	117 000

Första halvåret 2009 Titel	Distributör	Filminst. lans.stöd	Kopior	Format	Premiär	Biografer	Biovisn.	Biopublik	Tv-publik*
Am I Black Enough for You	Folkets Bio	175 000		35/digi	6 mars	8	138	672	0
Drottningen och jag		366 666			13 feb	38	1153	35 769	0
Ebbe – The Movie (2 delar)					27 feb	8	189	3 367	531 000
Hälsningar från Skogen	Folkets Bio	100 000		digi	27 mars	10	174	1 282	117 000

Fotnot: Titlar från 2008-2009 ingick ej i Karolina Lidins undersökning
**Tittarsiffror enbart första sändningen, ej repriser*

Långa dokumentärer på bio 2003–2007:
Produktionsförhållande och distributionsresultat

Finansiering, alla filmerna

Svenska Filminstitutet	28 564 945	34%
Svensk TV	15 874 848	19%
Regionerna	1 887 000	2%
Andra offentliga medel: Sverige	4 573 000	5%
Andra privata investeringar: Sverige	1 040 000	1%
Nordisk Film & TV Fond	6 077 537	7%
Nordiska Filminstitut	2 297 110	3%
Nordisk TV	3 304 868	4%
Internationell TV	158 099	0%
Andra offentliga medel: Utlandet	1 624 825	2%
Andra privata investeringar: Utlandet	538 848	1%
Egen insats	18 221 373	21%
Total	**85 162 453**	**100%**

Långa dokumentärer på bio 2008–2009
Produktionsförhållande och distributionsresultat

Finansiering, alla filmerna

Svenska Filminstitutet	13 126 000	29%
Svensk TV	6 798 700	15%
Regionerna	2 797 000	6%
Andra offentliga medel: Sverige	801 000	2%
Andra privata investeringar: Sverige	837 498	2%
Nordisk Film & TV Fond	3 927 833	9%
Nordiska Filminstitut	1 839 949	4%
Nordisk TV	1 530 958	3%
Internationell TV	4 495 274	10%
Andra offentliga medel: Utlandet	1 731 084	4%
Andra privata investeringar: Utlandet	58 562	0%
Egen insats	6 993 008	16%
Total	**44 936 866**	**100%**

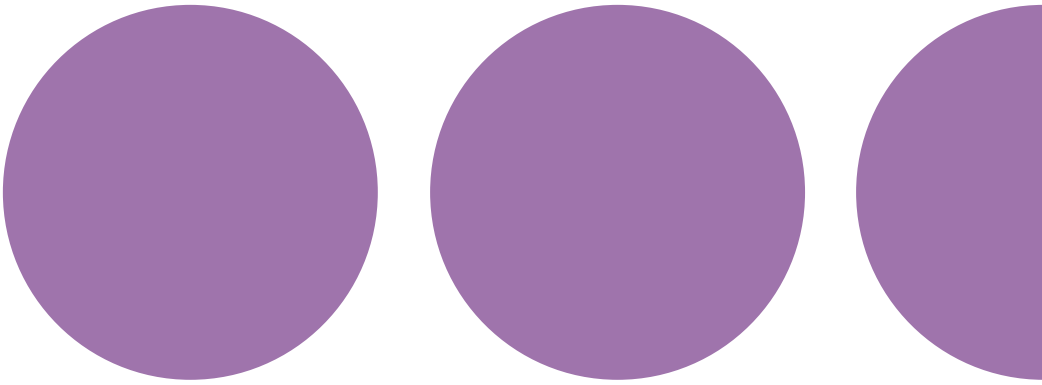

© Svenska Filminstitutet 2009
www.sfi.se

Svenska
Filminstitutet